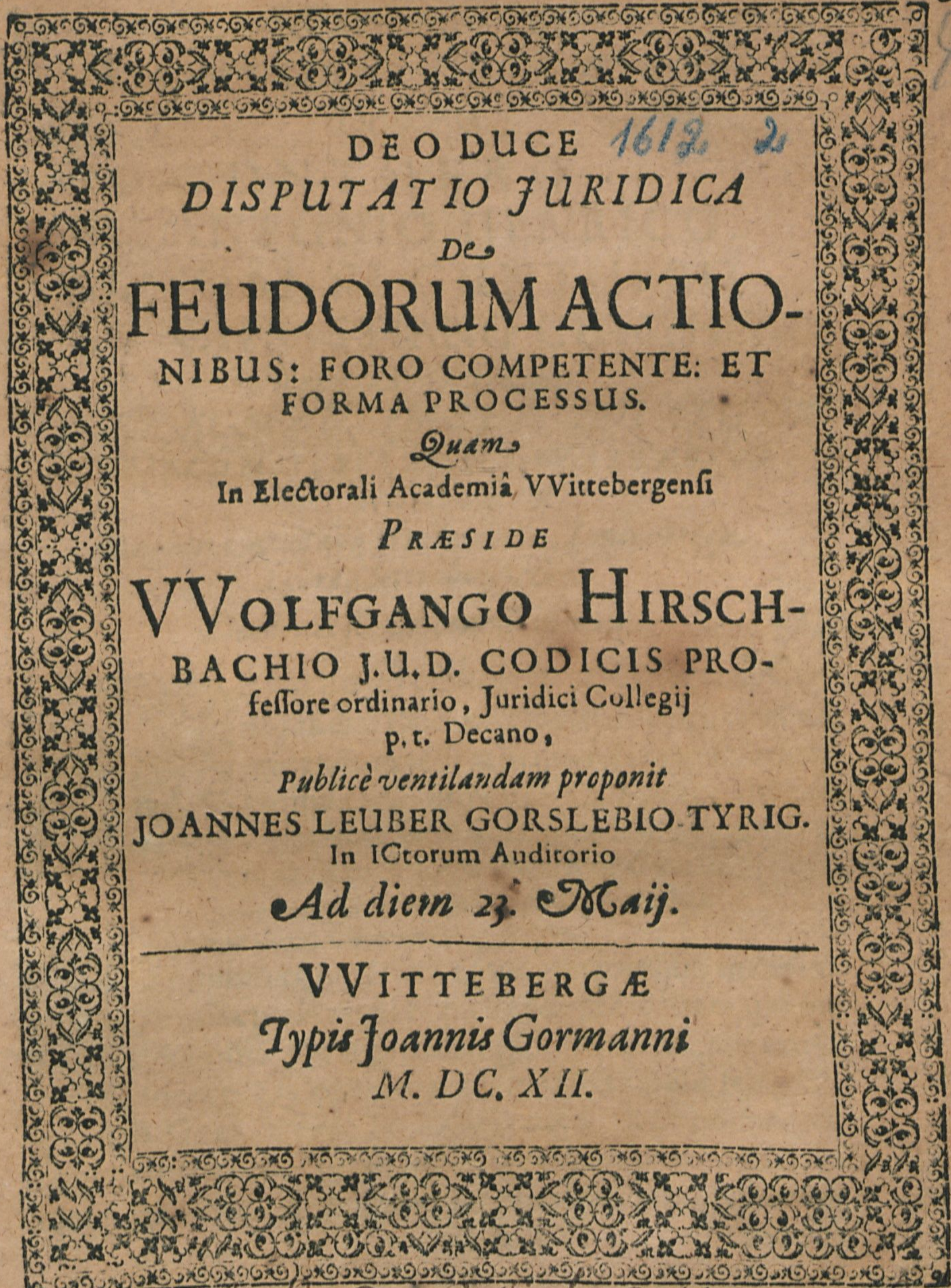

12935.

31.
45

DEO DUCE *1612. 2*
DISPUTATIO JURIDICA

De
FEUDORUM ACTIO-
NIBUS: FORO COMPETENTE: ET
FORMA PROCESSUS.

Quam
In Electorali Academia VVittebergensi

PRÆSIDE

VVOLFANGO HIRSCH-
BACHIO J.U.D. CODICIS PRO-
fessore ordinario, Juridici Collegij
p. t. Decano,

Publicè ventilandam proponit

JOANNES LEUBER GORSLEBIO TYRIG.
In ICtorum Auditorio

Ad diem 23. Maij.

VVITTEBERGÆ

Typis Joannis Gormanni

M. DC. XII.

*Præstantissimo Dno Gottfrido Reutter amico suo colendo
hasce theses mittit auctor, eandemq; ad opponendum
invitat*

DEO BUC
DISPUTATIO
DE
FELDORUM ACTIO
NIBUS: FORTI COMPETENT
FORMA PROCESSUS

VOLFGANG HIRSCH
DACHAU IN COLO
JOHANNES LEIBER GORREMO TING
Ad hunc est

VVITTBERGE
Johann Gottmann
M. DC. LXX

Stirpe · Mente,
ILLUSTRIBUS GENEROSIS
Dominis

- D. GUNTHERO
- D. ANTONIO HENRICO
- D. JOANNI GUNTHERO
- D. CHRISTIANO GUNTHERO

Fratribus Germanis
SACRI ROMAN. IMPER. QUATUOR.
VIRIS COMITIBVS IN SCHWARTZBURG
ET HONSTEIN

*Dominis Arnstadij, Sondershusa, Leutenberga,
Lohra, Clettenburgi, &c.*

Dominis suis clementissimis.

Am diu est, Illustres ac Generosi Co-
mites &c. Domini clementissimi, cum ad
erigendum tesseram quandam grati animi
animus me impulit: Caussarum abundè
suggessere beneficia, quæ III. gggg. vvvv.
tùm in parentem meum optimum

quem jam permensum tempora vite

Secreti pars orbis habet mundusq; piorum,

tùm in me ipsum contulere. Quorum omnium mentio-
nem honorificentissimam sicco si pede præterirem, qui me
non sinistra notâ aut stigmate dignum judicaret, extitu-
rus esset nemo. Quippè tempus jam effluxit penè longum,
quo III. Gggg. Vvvv. sui favoris aurâ (ut super sedeam
commemoratione beneficiorum parenti p. m. exhibitio-
rum) me ad Pallados arcem adspirantem non recrearunt

modò; sed etiam, ut studiosus in cæpto curriculo pergerem, impulerunt: Et quemadmodum viatori, quem viribus omnibus exuerunt viæ rædia & solis intolerabilis æstus, animam & alacritatem restituere solet arboris frondosæ opacitas; haud secus rami beneficentiæ IIII. Gggg. Vvvv. adversus æstum inopiæ molestissimum, in Parnassum cogitanti mihi, subsidium tulere acceptissimum & fructus Hesperidum mala longè antecellentes læto ubere suppeditavere. Imò quid perstringendo beneficia in altum deducor? Certè non Quintilianus quispiam Rhetor, aut Demosthenes Atheniensis singula illa dignis verborum laudibus, ac probè tornato encomio assequi posset. Itaq; in ære isto manere & immori me debere sentiens, ad ingenium bonorum animi ac sanguinis debitorum me convertito, qui confelsionem, cum non solutionem offerunt, & profiteor animo, ore, stilo: tantorum beneficiorum non me meminisse pigebit

— ὁ Φεῖ ἀν ἔγωγς

Σωοῖσιν μετέω, καὶ μοι Φίλαγγνατ' ὀρώρει.

hocq; nomen in fronte legalis hujus exercitij proscribo. Quod dum rudi Minervâ compactū, velut syngrapham ad IIII. Gggg. Vvvv. humilimā & subjectissimā mente mitto, ut hanc nominum suorum illustrium ac generosorum inscriptionem, pro suo erga humaniores artes, artium humaniorumq; cultores, favore & clementiā, clementissimo vultu accipere, me benignè fovere, studia mea suis illustribus adminiculis fulcire, dignentur, contendo. Deum Ter. Opt. Max. pro IIII. Gggg. Vvvv. incolumi felicitate, & felici incolumitate precibus serijs ac veris sollicito & fatigo. Dabam VVitebergæ, 20. Maij anno 1612.

IIII. Gggg. Vvvv.

Subjectissimus

JOANNES LEUBER Thesium
auct. & Resp.

THESIS I.

Non in scitè JCtus Pomponius in L. 2. D. de Orig. Jur. in hæc erumpit verba: parum fore jus (a) in Civitate (b) esse, nisi sint, qui jura reddant, & modi existant quibus reddantur. (c) In propatulo siquidem est, sibi ipsi jus dicere neminem posse: (d) sed publicâ auctoritate eum hoc consequi oportere, (e) quæ lites quam celerrimè finiri suadet. (f) Unde circa judicium tria pensiculanda: Actiones, Personæ, Processus. Quæ singula ordine in feudali hac *ἐξέταση* Laconicâ brevitate perstringemus.

(a) quod à Celso, referente Ulpiano in pr. l. 1. Paulo l. 11. ff. de J. & Jur. per vocabula boni & æqui definitum, non æquitatem aliam scriptam, aliam non scriptam admittit, quæ mens est Mynsing. cent. 6. obs. 63. Robert. 3. sent. 12. Adferit enim Tessaur. decis. 226. æquitatem literarum apicibus consignatam legem fieri arg. l. 17. in pr. ff. de usur. (b) putata in totâ Repub. Romanâ, quæ extrema Monarchia, non quidem purè sic dicta, sed Aristocratice temperata, rectè vocatur à Tholos. lib. 6. c. 13. Nec errant vel decipiuntur qui (ut verba habent Bodini 2. d. Repub. c. 1.) Optimatum illud Imperium Monarchiam esse arbitrantur. (c) Rosenth. d. feud. c. 12. in pr. Heig. Inst. d. act. n. 2. (d) esset enim iniquum l. 1. § 2. ff. quod legat, l. qui jurisdictioni 10. ff. de juridict. cum ratione eâ facitè per fas nefasq; infirmiores à potentioribus, justiciam iniquitati suæ prætextibus opprimerentur. Niell. disp. feud. 10. in proem. (e) l. 1. C. d. his qui ad Eccles. confug. l. nullus 13. C. de judæis VVesenb. in π. d. judic. (f.) l. congruit ff. de offic. præsid. l. æquissimum d. usufruct. l. fratris C. de transf. act. l. properandum C. de judic. elem. dispendiosam d. judic.

A 3

II. Et

II.

Et ut ab Actionibus (a) partem telæ pertexamus primam, nomine feudi eæ competunt tam vasallo quam Domino: (b) vasallo tum petitoria tum possessoria: illæ vel in Personam Domini, vel in rem feudalem (c).

(a) quæ eque in Domini ac vasalli hæredes sunt transitoria, nec refert hæredum mentio fuerit facta nec ne c. 1. § ult. qui successor. dar. ten. arg. l. si pactum ff. de probat. l. unic. C. ut act. ab hæredib. & contra hæred. Hart. Pist. lib. 2. part. 2. q. 24. 25. & 26. Num idem in Clericis & eorum feudis obtinet? Neutiquam c. unic. qui successor. feud. dar. ten. c. unic. d. feud. dat. invicem L. commissor. c. unic. § moribus si d. feud. defunct. *Illud non expeditum est: Si successor Episcopi investientis aliquem de feudo alterius vasalli viventis, cum consensu capituli sub conditione illa, si feudum sibi fuerit apertum, an teneatur ratam habere investituram, si Episcopus ante vasallum, qui feudum poss. debeat, decesserit? Negativa patrocinium suscipit Fachin. 7. controvers. 29. Divortium ab hoc facit Rosenth, 6. concl. 16. n. 7. Hart. Pist. d. loc. q. 27. qui in hanc sententiam Collegium Lipsiense & Francofordiense respondisse refert, quem putamus sequendum. In c. unic. vers. nisi ille qui qui successor. dar. ten. duplex à Vd. adhiberi solet interpretatio: altera est gl. tit. 2. & Alvarott. in commentariis; altera ibidem Isernia n. 4. & seq. Priori calculum adijcit Hart. Pist. d. loco, cui & nos (b) Vult. de feud. lib. 2. c. 1. n. 9. & 10. (c) c. 1. qui success. ten. c. 1. in pr. vers. rei autem de invest. d. realien. fact. Schön. lib. 2. disp. feud. 1. th. 2. lit. c.*

III.

Actio petitoria quæ vasallo in Personam Domini conceditur, est vel de feudo dumtaxat promissio (a) necdum Constituto, vel constituto quidem, nondum autem tradito, vel etiam tradito.

(a) quæ promissio facta vel inter vivos; vel per ultimas voluntates Vult. j. 1. feud. 7. n. 14. Quid si feudi promissio nudo pacto facta? Rosenth. c. 6. concl. 4. tum demum, ait, hanc promissionem Dd. à se ibi allegatis validam videri, quando in solennem contractum istæ promissiones incidant;

VULTUM

verum se idem tenere etiamsi pacto nudo facte fuerint c. 1. & 2. & ibi
Dd. d. nov. oper. nunt. l. si quis argentum 35. C. d. donat. §
alia Inst. d. donat. idem sentit Vultej. d. loc. quod & verum
est.

IV.

De promisso nec dum constituto, secundum Con-
tractus, per quem celebrata est promissio, naturam da-
tur actio; puta ex stipulatu (a) Empto (b) & similes.
Quod si nulla harum actionum suppetat, Condictio ex
moribus (c) accommodabitur, (d) Proinde si malit hac
uti condictio quam alijs actionibus, hoc ipsi integrum
erit.

(a) arg. l. inter stipulantem 83. § si rem quam ff. d. V. O. & pr.
Inst. eod. Godofred. Anton. disp. feud. 13. th. 1. lit. g. (b) l. ex
empto 11. in pr. ff. d. act. empt. Quod si evincitur, hac eadem actione bone
fidei emptori adversus feudi venditor em succurritur c. 1. § si vasallus feu-
dum, in fin. si d. feud. defunct. controversi. Male fidei vero emp-
tor hoc beneficio carebit, nisi de evictione prestanda nominatim conventum
sit c. 1. ubi Dd. d. invest. d. re alien. fact. l. si fundum 27. C. d.
evict. Imò ne tum quidem si feudum alienari prohibitum emerit c. 1.
vers. si quis vero d. prohib. feud. alien. per Lothar. Sed hic acri-
ter inter sese confligunt FF. Sitne vasallo, in emendo feudo uler à dimidium
leso succurrendum remedio l. 2. C. d. rescind. vend. ? Negativam cum
Schradero part. 1. quæst. 3. n. 22. veram putat Niell. disp. 9. th. 3.
In affirmativam concedunt non pauci, inter quos etiam est Rosenth. c. 9.
concl. 34. n. 14. cui & nos subscribimus. Et hac arrepta occasione dici-
mus quod L. hujus beneficium etiam rectè locum habeat alia in permuta-
tione. An etiam in Locatione conductione? sic sanè ad hanc l. disput. 2.
them. 15. sentit Dominus Arum. contra Anton. Fabr. decad. 8. er-
ror 8. An etiam in contractu Emphyteutico? Non videmus quid obster.
(c) quam Duaren. de feud. c. 18. n. 2. actionem ex lege vocat (d)
ex quibus promissor tenetur ad feudum promissum constituendum, vel si con-
stituere nolit, vel non possit, ad prestandum interesse illi, cui promissio est
facta, quo præsisto, liberatur promissor Clar. in § feudum q. 26. n. 3.
Borch. c. 9. n. 12. Myns. cent. 4. obs. 61.

In feudo, utat hoc ad p. c.
in re. l. em. 1. ff. d. ga fe.
bonu. domini longis agis
fuit ad fidei emptor tenen
negot. 83.
In feudo, utat hoc ad p. c.
in re. l. em. 1. ff. d. ga fe.
bonu. domini longis agis
fuit ad fidei emptor tenen
negot. 83.
In feudo, utat hoc ad p. c.
in re. l. em. 1. ff. d. ga fe.
bonu. domini longis agis
fuit ad fidei emptor tenen
negot. 83.
In feudo, utat hoc ad p. c.
in re. l. em. 1. ff. d. ga fe.
bonu. domini longis agis
fuit ad fidei emptor tenen
negot. 83.

V. De:

V.

De feudo Constituto nondum autem tradito, (a) conditio itidem ex Lege conceditur: sin verò tradita fuerit feudi possessio, sed postea in iudicio per sententiam evicta, actio (b) præscriptis verbis locum habebit.

(a) c. 1. quib. mod. feud. const. pot. Duar. c. 7. n. 4. (b) Borch. c. 9. n. 14. *qua datur non solum adversus abusive vel sub conditione investientem* Hart. Pist. part. 2. q. 20. n. 26. *sed & adversus ejus successorem, si ille sit Laicus* c. 1. § item hæres d. not. feudor. c. 1. in fin. qui successor. dar. ten. *Et quidem ita vasallo datur ut in vacuum feudi possessionem mittatur* c. 1. in fin. d. nov. form. fidelit. Vult. lib. 2. c. 1. n. 12. *Nam hic investitor præstando interesse non liberatur* c. 1. § si facta b. si d. feud. defunct. sit content. inter. dom. & agnat. Hart. Pistor. q. 2. n. 1. & 2. p. 3. *Quid si Dominus amplius ejus tradendi potestatem non habeat, puta si alteri res sit tradita an etiam præstando interesse liberatur? quod putamus, in tantum, etiam si traditio sit facta reservato jure prioris* Schrad. p. 5. c. 2. n. 19. *Quid si ille qui prior est possessionem adeptus, sciens passus est, alium de eodem feudo investiri? quod in præcedenti idem & in hac nobis perplacet questione.*

VI.

Sic de Actionibus petitorijs quæ in Personam quæ in Rem. Actiones possessoriæ (a) vasallo tum adversus Dominum, tum alium quemvis competentes, sunt interdicta tum adipiscendæ (b) tum retinendæ (c) possessionis (d).

(a) *si enim feudum duntaxat sit promissum, nullum dari interdictum verius est, quamvis* Gail. 2. observat. 152. n. 18. *contendat* Dd. *multos casus notare quibus transferatur possessio absq; apprehensione.* Certè Mynsig. cent. 3. obs. 38. *graviter hac de re fuisse disputatum scribit in causa feudali Gendt contra Bochen, ubi tandem pro nostra sententia conclusum fuisse refert.* Num consuetudo, ut possessio rerum hereditariarum ipso jure in heredem proximum transeat, valet? sic volunt Mynsig. cent. 3. obser. 39. Gail. 2. obser. 152. n. 18. & ibi allegat. Diss. Bald. in l. 1. in pr. C. de usucap. Bart. in l. si is qui col. 2. ff. eod. (b) c. 1. §. inter filiam si d. feud. defunct. content. sit c. 1. § si content.

contentio fuerit d. capit. qui cur. vend. *Et quidem remedium ex*
L. ult. C. d. edict. D. Adrian. tollend. conceditur tum agnato tum fi-
lie à patre, sorori à fratre in testamento instituta, ut hæmittantur in pos-
sessionem bonorum feudaliū, quæ à patre vel fratre possidebantur, etiam
domino vel agnatis invitis Menoch. remed. 4. adipiscend. poss.
n. 375. Interdictum Quorum bonorum, quod datur filio vel agnato ab inte-
stato venienti c. 1. si d. feud. defunct. controversi. tam adversus extra-
neum, quàm dominum ipsum (c) potest enim vasallus interdicto uti posside-
ris vel similibus uti c. 1. verl. si vero vasallus, de milite vasallo qui
contumax est. Item interdicto quod vi aut clam, & quidem quod con-
tra extraneum hæc possit exercere interdicta, non adeò controversum est;
sed an etiam adversus Dominum turbantem, item vi aut clam aliquid in
feudo facientem, ferivè curantem? hæc sane questio lubrica est & in lapsum
prona, quod tamen possit, certò sibi persuasum habet Dn. præses disp.
feud. ult. th. 5. lit. a. (d) Nam omnia interdicta principaliter de posses-
sione, & quasi agunt, nulla de proprietate sola pr. Inst. d. interdict.
Quemadmodum enim iudicium peritorium, seu proprietatis occupatum est
circa dominium, h. e. proprietatem l. in rem, 6. l. officium 9. ff. d. rei
vindic. ita possessorium iudicium circa possessionem alleg. texrib. Vnde
etiam Originem duxit divisio illa iudicij in peritorium & possessorium
Cram. disp. Inst. 25. th. 6. Et concessio quod quadam interdicta pro-
prietatis causam contineant, tamen principaliter ad possessionem pertinent,
& per consequentiam tantum adjunctam habent causam proprietatis ut di-
cit Donell. ad rubr. C. de interdict. n. 6. vel partim sunt de possessione
partim de proprietate Ortolph. Foman. disp. Inst. 33. th. 1. Hoc etiam
admodum controvertitur an interdicta etiam dentur in personam? Nos
probamus illos qui volunt quod tantummodò in Rem, Dn. præcept. Forst.
part. 2. tract. Justin. disp. 4. th. 1. lit. c.

VII.

An etiam recuperandæ possessionis? (a) Quod Ci-
 cero de Cæsare & Pompejo quondam dixit, se quem fu-
 geret videre, quem autem sequeretur non, id nobis de
 hac re pronuntiare licebit; feudistarum siquidem aurigæ
 hîc stant pro utraq; , nec hec sunt fundamenta faci-
 enda quibus innituntur.

Communem pro neg-
 gativâ

B

gativâ allegat Schöner (b) cum tamen ipsi arrideat affirmativa (c) contra quem quid moveri possit, periclitabimur.

(a) Quale est interdictum unde vi, tum videlicet quando possessione suâ est spoliatus. Imò dicimus eo in casu etiam interdictum uti possideris competere, nec moramur Cujacium quantopere is reluctetur, Vultej, 1. feud. c. 1. n. 15. adserit quod hæc interdicta in Camera Imperiali vasallis etiam concedantur, quotidianam testatum facere experientiam, per c. 1. vers. si vero vasallus d. milit. vasali, qui contum. Notum enim est illud Lucij Crassi ad Philippum. Ego te consulem putem cum tu me non putes senatorem? & illud Domitij Oratoris: Cur ego te habeam ut principem, cum tu me non habeas ut senatorem? Sic cur ego te habeam ut Dominum, cum tu me non ut vasallum? Cum frustra legis officium impleret qui peccat in leges c. frustra d. R. I. in 6. c. ex eo. eodem. (b) lib. 2. disp. feud. 1. th. 54. Zas. in epit. feud. p. 7. n. 49. & p. 11. n. 23. Moz. d. nat. feud. c. 8. n. 8. Rosenth. c. 12. concl. 12. n. 13. suadet modestè tamen vasallum contra dominum his interdictis uti debere. (c) quia cum dentur usufructuario qui saltem quasi possidet l. naturaliter 12. ff. d. acquir. possess. l. 3. § fin. ff. d. vi. & vi arm. l. ult. ff. uti possid. multò magis dabuntur vasallo possidenti c. 1. § fin. d. nov. form. fidelit. per ea quæ tradit Everhard. de Middelburg. in loco à major.

II X.

Hæc de vasalli actionibus adversus Dominum: sequuntur Domini actiones adversus vasallum, quem æquè petitorijs ac possessorijs; & quidem illistam in Personam quam in Rem uti posse, citra scrupulum adserimus.

Zas. p. 11. n. 23. Duaren. cap. 19. n. 6. Menoch. recup. poss. remed. 1. n. 87. Vultej. lib. 2. feud. c. 1. n. 22. Diff. Borch. c. 9. feudor. n. 25. & 26. per auctores eo loco allegatos.

IX. Im

IX.

In Personam; Condictio causâ datâ causâ non secutâ; (a) Condictio ex Lege. In Rem; Rei vindicatio, (b) quæ domino competit tam adversus tertium (c) possessorem, quàm vasallum qui feloniam (d) feudum amisit. (e)

(a) quâ utitur Dominus adversus vasallum servitia denegantem c. 1 d. feud. fin. culp. non amittend. (b) in cuius locum etiam volunt Publicianam actionem poss. dari, fulciuntq; hanc suam opinionem ratione hac: quod videlicet intentans Publicianam actionem possit facilius obtinere, quam si utatur Rei vindicatione. Sed hic sese offert nobis questio, cuius decisio non aded videtur in proclivi posita: Num etiam præjudicialis actio que videtur in rem esse § præjudicialis Inst. d. act. competat Domino adversus eum, quem vasallum suum dicit, conventus verò negat, se ejusmodi conditionis hominem esse? Rem veritatis statim pensantes negativa, quæ communis est, suffragium addimus. (c) c. 1. § 1. quid sit invest. (d) feloniam vocabulum quidam à fallo: alij à Φήλομα deducunt ut Borch. & Cujac. Calvin. in lex. barbarum esse nomen dicit & in Gottorum aut Longobardorum labris ortum. Latinis significat idem quod Scelus, Germanicè Schelmstück. (e) arg. l. si hæres 73. in pr. ff. ad SCtum Trebell. Venit in hanc actionem ipsum feudum in ea quantitate & qualitate, quâ vasallus & ejus majores id acceperunt; ideoq; si feudo aperto onera per vasallum sunt imposta, ea solvuntur c. 1. § quid ergò de invest. d. re alien. fact. Hart. Pist. lib. 2. quest. 48. & 49.

Handwritten marginal note:
 Cuius rei informat: Per
 ois o informat, ga h
 dum abq; dicitur
 feloniam committit
 qd. in in can. sic in.

X.

Possessoriarum actiones, uti sunt interdicta, competunt domino, (a) non tantum si ipse, à quocunq; etiam id fiat, turbetur, aut Civili suâ possessione spoliatur, (b) sed etiam si vasallus ipse turbetur, vel dejiciatur, & agere vel non possit, vel nolit. (c)

B 2

(a) Ob

ve paginam hanc additum sit, cum FF. comm. concedendam putamus) vasalli Dominus inter-
medius, non superior cognoscit.
non in me ff. de iur. iudic. l. i. §. 1.

XII.

Si lis inter vasallos solos, tunc vel sunt Capitanei, vel Valvasores. Inter Capitaneos solus Imperator est Iudex competens. (a) Vacante autem Imperio Romano, tantum abest ut ad Pontificem Romanum cognitionem causarum feudalium spectare arbitremur, ut potius, nihil magis à ratione alienum traditum fuisse à juris Pontificij interpretibus (b) quam hoc, contendamus. (c)

(a) c. i. in pr. apud quem vel quos controvers. feud. defin. c. i. in pr. d. Leg. Corrad. *Magnæ enim causæ, magnos iudices requirunt* text, sing. in l. non distinguemus §. de liberali ff. de recept. arbitr. Gail. i. observ. 29, n. 1. & 2. (b) per c. licet ex suscepto ubi Panormitan. & Dd. extr. de for. competent Bart. in l. naturaliter §. ff. d. usucap. (c) *Quia expressè cautum est in aureâ Bulla Carol. iv. Imper. Rom. sub rubr. von Rechten des Pfaltzgraven/ vnd Hertzogen zu Sachsen / quod vacante Imperio Romano, Comes Palatinus Rheni, atq; Saxonie Dux, vices Imper. Rom. in omnibus & per omnia sustinere debeant, exceptis tantum feudis regalibus Imperij Romani que Fahnlehen vocantur, quod negotia feudi regalia spectantia, Imperatori futuro reservari debeant.* Schrad, p. 10. sect. 3. n. 175. & seq.

XIII.

Si lis inter Valvasores, (a) Dominus feudi est Iudex competens; id quod procedit regulariter. Nam interdum etiam ad iudicem Ordinarium controversia devolvitur (b) Imò potest Dominus consentire ut controversia inter suos vasallos coram alio iudice tractetur. (c)

(a) *nec distinctio faciendâ inter Clericos & Laicos per text. in c. extran-*
missa de for. compet. Multò minus audiendi ij qui volunt pensi ha-
bendum, coactus an spontè Dominus vasallum investierit, priorem tan-

B 3

quam

quam suspectum recusandum suadentes. (b) si videlicet contrarium cautum sit; pacto investiturae cap. 1. § fin. & ibi Dd. d. success. feud. cap. 1. § præterea quid sit invest. cap. 1. § fin. per quos fiat invest. Principis superioris constitutione Schrader. part. 10. sect. 2. n. 43. Si alteruter litigantium se illius Domini vasallum inficietur cap. 1. § pen. de prohib. feud. alien. per Frider. Gædd. disp. feud. II. thes. 5. Si dominus feudi justitiam administrare negligat cap. 1. in fin. d. milit. vasall. qui contum. (c) ut judicet is cujus jurisdictio à vasallis est prorogata. Quod antacitè fieri possit sanè dubium est? Nos affirmamus. Sed quid de communi Dd. sententiâ qui volunt arg. l. unic. C. quand. imper. inter. pupill. & vid. viduas, pupillos, & alias miserabiles personas pro arbitrio posse adire vel Dominum feudi, vel Ordinarium loci? Ei subscribere non possumus cum usus & veritas reclamant.

XIV.

Si lis agatur inter Dominum & vasallum pares Curia (a) iudices sunt. Non tamen judicant, si eorum testimonio opus sit: (b) si ex rationabili causa suspecti: (c) si fidelitatis juramentum non præstiterint: (d) sed iudex Ordinarius.

(a) Inter FF. non convenit quinam injure feudali propriè sint & dicantur pares Curia? pro nobis respondet cap. 1. § testes si d. feud. inter Domin. & vasall. lis oriatur. Nec refert illi sint ejusdem qualitatis, dignitatis vel conditionis cujus est iste vasallus qui litigat, nec ne, sic docet Sonsbec. p. 14. n. 3. Nec notatio vera quod pares dicantur, quod à partibus pariter eligantur. Anne secundum Menoch. rem. recup. 3. n. 346. paribus curia tantum de honestate cognitio deservitur? de necessitate. (b) Vultejus lib. 1. cap. 2. n. 36. Borch. c. 10. n. 12. (c) Menoch. rem. 3. retin. poss. n. 440. non quidem ipso jure, sed ope recusationis, juxta l. qui etiam 6. de arbitr. l. in privatis 77. de judic. cap. inter monasterium extr. d. sent. & re judic. (d) cap. 1. § fin. de contr. apud par. termin. § pen.

§. pen. d. prohib. feud. alien. per Frider. Schrad. part. 10.
sect. 6. num. 206. & sequunt. *tripliciter hoc restringit.*

XV.

Visis Actionibus & Personis; sequitur tertio de
Processu paucis agamus; Ubi pramunitio loco non
ignorare decet, hunc in quibusdam cum jure Civi-
li concordare (a) in quibusdam discordare.

(a) *Et tunc Ordo jure Communi prescriptus instar fili Ariadnei se-
quendus cap. 1. vers. strenuus d. feud. cognit. Gail. 1. observ.
1. num. 55. & libr. 2. observation. 165. nisi si qua parte sit secus
sit receptum consuetudine Duaren. d. feud. cap. 21. n. 1. Quod in hoc
Electoreatu Saxonico, usq; eo procedit, ut constitutione peculiari et-
iam processus juris Saxonici, de quo est art. 65. & art. 68. Landts-
recht obrogatus sit part. 1. constit. 27. Dn. præceptor Hirsbach,
disput. feud. II. thes. 2. lit. b. ~~Sed nunquid hæc constitutio ad ser-
vas, que Electori subjectæ non sunt, extendi debet? quod ex Schra-
der. d. feud. p. 10. sect. 17. n. 26. negandum putamus. Hinc fit,
ut nihil aliud juris in litis contestatione hæc observetur, quam de jure
communi constitutum, ut videlicet illa in tantum requiratur, ut e-
jus ommissio ipsum etiam processum reddat nullum arg. l. unic. C. d.
lit. contest. l. amplius ff. rem rat. l. probatam haber. C. de sent.
om. jud. Mynsing. cent. 1. observ.~~*

XVI.

Concordat inter alia etiam quoad in jure vocatio-
nem, (a) quâ ad instantiam Domini conquerentis vasal-
lus, se ad excusandum coram Curiâ vocatur, (b) qui si
post trinam citationem factam non venerit (c) annuq;
intra cujus spatium possessionem recuperare noluerit,
elapsus,

elapsus, facultas seniori in possessionem feudi conceditur. (d)

(a) Omnium actionum instituendarum initium proficiscitur ab ea parte que est de in jus vocatione inquit Justin. in § fin. Inst. d. pœn. rem. litig. Hinc illud investigari solet, sit ne initium iudicij litis contestationi; an verò citationi adscribendum? Prius affirmant Dd. communiter adeò ut litis contestationem lapidem angularem totius iudicij dicant Bald. in c. 1. col. 1. d. lit. contest. Mynsing. cent. 1. observ. 1. n. 1. Posterius placet Domino Arum. in prælect. process. membro prim. d. citat. in pr. Et rectè. Innuunt enim hoc ipsi Pandectarum compilatores, dum titulis de Magistratibus & jurisdictione, immediate subjecerunt titulum de in jus vocando, sicut notat Jason. in rubric. d. in jus vocand. Nec rationem hanc infringit quod contrarium sentientes de serie titulorum codicis adserunt. Nam ut omittam Reinald. 1. indag. 2. Donell. ad rubric. C. d. in jus vocand. & aliorum responsiones, certum est: edere actionem nihil aliud esse, quam petitionem suam adversario indicare ei, exponere, quid ab ipso petat, dari fieri velit actor. l. 1. ff. d. edend. Id autem fieri nequit nisi prius citetur, cum quo iudicio certandum est § fin. Inst. d. pœntem. litig. E. rectè præcedit tit. d. in jus vocand. in ff. E. rectè ab eo argumentamur. Imò posito effectu ponitur causa l. illud ff. d. acquir. hæred. rem non novam C. d. iudic. At citatione secutâ plures ponuntur iudiciales effectus Gabriel. lib. 1. tit. d. citat. concl. 3. E. ut iudicium ponatur necessum est. Deinde Sine quo iudicium constare nequit, ut ejusdem pars id sit, oportet. At sine citatione iudicium constare nequit l. 1. ff. quæ sent. fin. appellat. rescind. clem. pastoralis d. re iudic. E. ejusdem pars sit necessum est, non media, non ultima. E. prima. Tandem quis non videt, si à litis contestatione inciperet iudicium, quod ante eandem non posset esse iudex, non actor, non reus, quæ personæ iudicium constituunt cap. forus verus in omni ff. d. V. S. Verum meridiana luce clarius est, per citationem constare, à quo citetur Reus, & ad quem iudicem. E. citationi, non litis contestationi initium iudicij adscribendum Arum. d. loco ubi latè contrariæ sententiæ fundamenta convellit. An autem citatio à Principe vel Pa-

pà omittā

edita sunt prior editione
Nov. 53
at obtingit res ad hunc
etiam a aliorum; hoc a
inter quos res ad pœntem
re. f. editio prior edit
in tempore editio erim in
emel front. No. 53.
quodam. No. 53.
etiam res erim in
ad hunc statim nequit. ff.
per. erim; ff. d. el. ga
notat an editio vel
con. volat
ff. pœntem in litig. vng
in omni. erit actor, neg erim
in omni. de r. ff. ad actione
in erit in deo ang. ff. d. d.
erit erim in deo ang. ff. d. d.
d. h. aut forus verus pœntem
d. ai. Non hoc ff. d. el.
si in omni. vng. vng. vng.

Jason ubi dicit
de pœntem
de pœntem
de pœntem

p̄a omitti possit ex plenitudine potestatis, non minus elegans quam utilis est questio? Quicquid alijs ardeat, nobis omnino pro negativā standum videtur. (h) hunc senior vocare potest in jus, sine speciali venia Impetratione. an etiam contra? Mynsing. cent. 4. obser. 92. n. 2. dicit, quod in Acad. Frisburg. Brisgaurie pro negativā pugnārit tanquam pro navibus Ajax, sed n. 6. contrariam sententiam magis receptam, rationibusq; sumioribus defendi posse affirmat, & hanc verissimam sibi videri scribit Vultej. lib. 1. discept. c. 1. quas etiam sequitur D. praeceptor Hirschbach. disp. feud. 11. th. 3. lit. b. (c) An sicut in jure civili una pro tribus sufficit citatio. l. peremptorium 68. ff. d. judic. ita etiam in jure feudali? Schrad. p. 10. sect. 8. n. 85. ternam requirit citationem. Quid si Vasallus à domino semel citatus, se nolle venire dixerit, rursusne citari debet? Negat hoc Rosenth. c. 10. concl. 26. (d) tex. in c. un. d. milit. vasall. qui contum. l. si quis emptoris §. pen. C. d. praescript. 30. annor.

XVII.

In jus ita vocatus coram paribus Curia, vel Domino feudi, alijsq; iudicibus reconventionem (a) instituire potest. An etiam extra causas feudales? Negantium sententia, ut in puncto juris verior (b) ita in Camera Imperiali usitator.

- (a) quae etiam est actio, l. nihil aliud §. 1. ff. d. oblig. & Act.
(b) Christoph. Schwanemann. d. process. Cameral. c. 67. n. 3.
(c) Mynsing. cent. 4. obser. 90. Et cum hac distinctione accipiendum est, quod simpliciter scribit Gail. lib. 1. obser. 1. n. pen. Communemq; hanc adserit Gisebert. tr. d. reconvent. c. 26. n. 12.

XVIII.

Discordat Processus feudalis à jure Communi proinde in hoc: ut non juramentum calumniae, litis contestatione facta, sicut in civilibus, (a) ita quoque praestetur in feudalibus. (b)

- (a) l. jusjurandum 34. §. qui jusjurandum 4. ff. de jusjurand. t. r. C. de juram. Calum. N. 12. §. illo utiq; generaliter, quod nec in causis summarijs remissum est. l. rem non novam 12. in pr. & §. patroni C. de judic. l. 2. §. sed quia & §. licet ex

C

Compro-

Imo veniam... l. gte iq...
dem jui...
de mlt. val. q...
Potitu...
finitu...
Jebia...
ita imp...
vau...
2. fau...
dolo mal...
Et olim non...
ita tradit...
consequet...
re...
ca...
pmittebat...
more J. P. R.

l. cum Pop. 19 C. d. scab. e.

compromisso C. de juram. Calum. In Camera tamen illud non
observari testis est Gail. 1. observ. 42. n. 4. Nec jure Saxonico atten-
ditur. Hat der End für gefehrd nicht stat/ vnd weis der Sach-
se nichts davon. Schneid. in §. 1. Inst. d. poen. tem. litig. (b)
quod exaudiendum tam respectu Vasalli quam Domini c. unic. §. in
quibus d. consuet. reEt. feud. Quod ab illo non prestandum, docet
prater hunc textum. l. 84. ff. de jurejurand. l. 16. l. 7. §. nec defe-
rentes d. obseq. parentib. Quod nec ab hoc d. §. in quibus verfi.
quod quisq; l. 3. ff. quod quisq; jur. An vero illo saltem Vasallus
qui fidelitatem Domino non juravit, potest cogi ad jurandum de calum-
niâ? Negativam veriore putat Vultej. lib. 2. c. 3. n. 6. Quid si
pars altera velit prestare hoc juramentum Calumnie, anne tum cogetur
& altera? Negat Vultej. lib. 2. de feud. c. 3. n. 7.

XIX.

Probationes quæ fiunt per testes, non recipiuntur,
nisi testes fuerint masculi. Fœmina enim jure feudali
testis esse prohibetur. (a) Et quidem investitura Novi
feudi non probatur nisi per pares, (b) vel breve testa-
tum ab ijs confirmatum. (c) Felonia commissa non
nisi quinq; testibus existimationis integræ. (d)

(a) c. unic. qui testes sint necessar. ad nov. §. de veteri. Cum
aliis fœmina à publicis officijs removeantur. l. fœminæ ubi latè Dec.
ff. d. R. I. l. 1. ff. ad SCtum Vellej. forsas ideo quia non tantum ex
Sacris; sed etiam prophanis historijs constat de mulierum infirmo judi-
cio, imò ut plurimum perfidia; nimirum Jezabelis 1. Reg. 16. Dea
Illæ jud. 16. v. 18. Athaliæ 4. Reg. 8. Sic jure Longobardum à qui-
bus feudorum mores deducimus, fœmina in perpetua tutela erant. Alex.
ab Alexandr. lib. 4. gen. dier. c. 8. Vnde omnes indistinctè fœminas
ab Imperij Majestate arcer Bodinus 6. de Repub. 5. n. 739. Sed
hæc omnia cum grano salis accipienda esse inculcat Dec. d. loc. Coraf.
lib. 2. miscellan. c. 22. Illustris enim fœmina, non tantum potest testi-
monium perhibere, sed etiam feudum dare, imò ad gubernacula Rei-
pub. admitti Schneid. p. 9. feud. n. 2. Et cur non? Est enim virtutum
capax. Si non, fiet vel quæ homo, vel quæ fœmina. Non quæ homo. Nam
omnis homo natura aptus ad virtutem, Quis autem unquam fœminam
negavit

negavit hominem? certe fallitur. Cojæc. lib. 6. observ. 27. & Scip.
Gentil. 7. parerg. 3. qui iCeo feminam esse hominem, negant per li
fi quis 38. §. qui abortionis ff. de pœn. Imo sic nec masculi virtutem
assequi possent. Homines enim sunt & illi. Videmus ergo quod mulier
non quâ homo excludatur à virtutum actione. Nec quâ femina. Quia si
non virtutis ad eam actio, solum vitij spectabit, quod absurdum. Imo
sic omnes à virtutum actione essent remotissima. At non sunt, quod pro
bat exemplum Deborahæ Jud. 4. Semiramidis Diodor, lib. 2. c. 7.
Elisabethæ Reginae Angliæ Casus lib. 1. pol. 3. Hæc cum ita sint
non simpliciter sunt accipiendi allegat. text. nempe d. c. unic. qui
rest. sint necess. d. 1. 2. d. R. 1. d. 1. 1. ff. ad SCrum Vellej. (b)
minimum duos c. unic. quid sit invest. c. 1. §. 1. de nat. feud. c. 1.
d. consuetud. rect. feud. (c) c. 1. qui test. sint neces. c. 1. §. idcirco
d. nat. feud. Vultej, lib. 2. c. 3. n. 16. (d) c. 1. quot testes sint
necess. Zaf. part. 10. n. 108. ubi vindicat hunc text. ab injuriâ gloss.
que vult eum nimis apocryphum.

XX.

Actore quoque non probante (a) reus non absol
vitur, nisi possidens juret, vel juramentum referat. Ju
rant autem litigantes interdum soli, interdum cum
sacramentalibus. (b) A quâ ratione adsciscendorum
sacramentalium recessum esse testis est Vultej. 2. feud.
3. n. 20.

(a) Inter probationum genera antiquissimis temporibus Longobardo
rum referebatur Monomachia, quæ ad exemplum Davidis excogitata 1.
Sam. 16. Item purgatio vulgaris, quæ fiebat per flammam Philipp.
Commin. lib. 8. hist. Gall. c. 19. per aquam ferventem & gelidam
Iohan. Avent. lib. 4. in annalib. Bojor. per sortes, per corpus
Domini Ioan. Tritem. in Chron. c. 15. per ferrum candens Cam
2. meth. hist. 18. Sed cum hæc explorationum genera ad divinam potens
siam tentamenta, vergant; ideo rectè reprobata c. 1. & 2. ext. de cler. pu
gnant. in duell. c. 1. & 2. de purg. vulgar. Jacob. Martin. refutans
Scribon. in qq. illust. cent. 5. disp. 8. q. 10. (b) c. 1. si invest.
feud.

feud, contr. fuer. c. i. d. content. inter dom. & fidel. c. i. de usu
Mediolanensi De jure Saxon. Si dominus dicat, se investituram non
fecisse: Soll er es beweisen mit seinem Ebenbürtigem Lehmann
lib. i. Landrecht art. 25.

SOLI DEO SIT LAUS
& sempiterna gloria.

Wittenberg, Diss., 1587-1612

ULB Halle

3

002 392 011

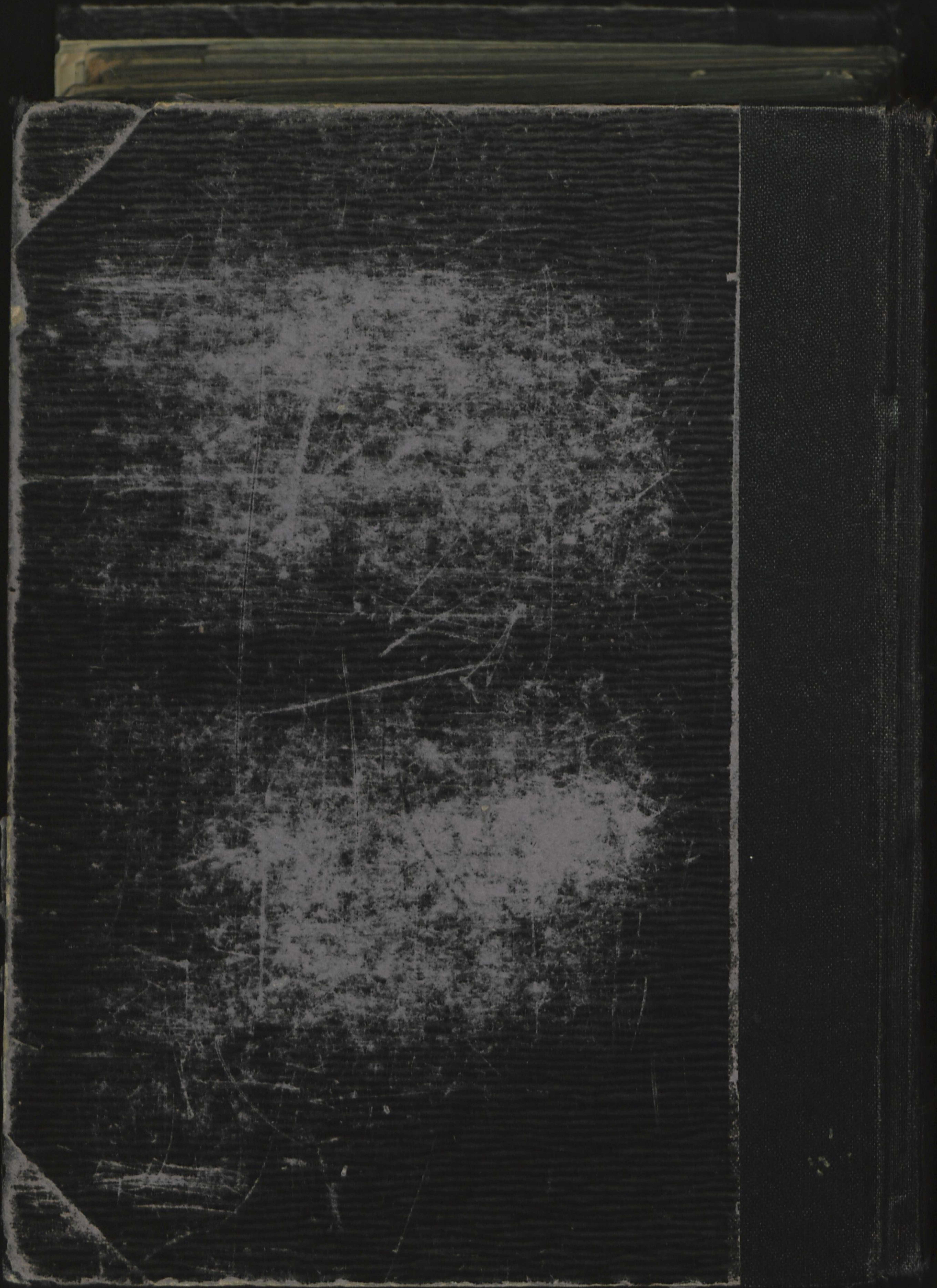

SB

VD17

Retrokonv,

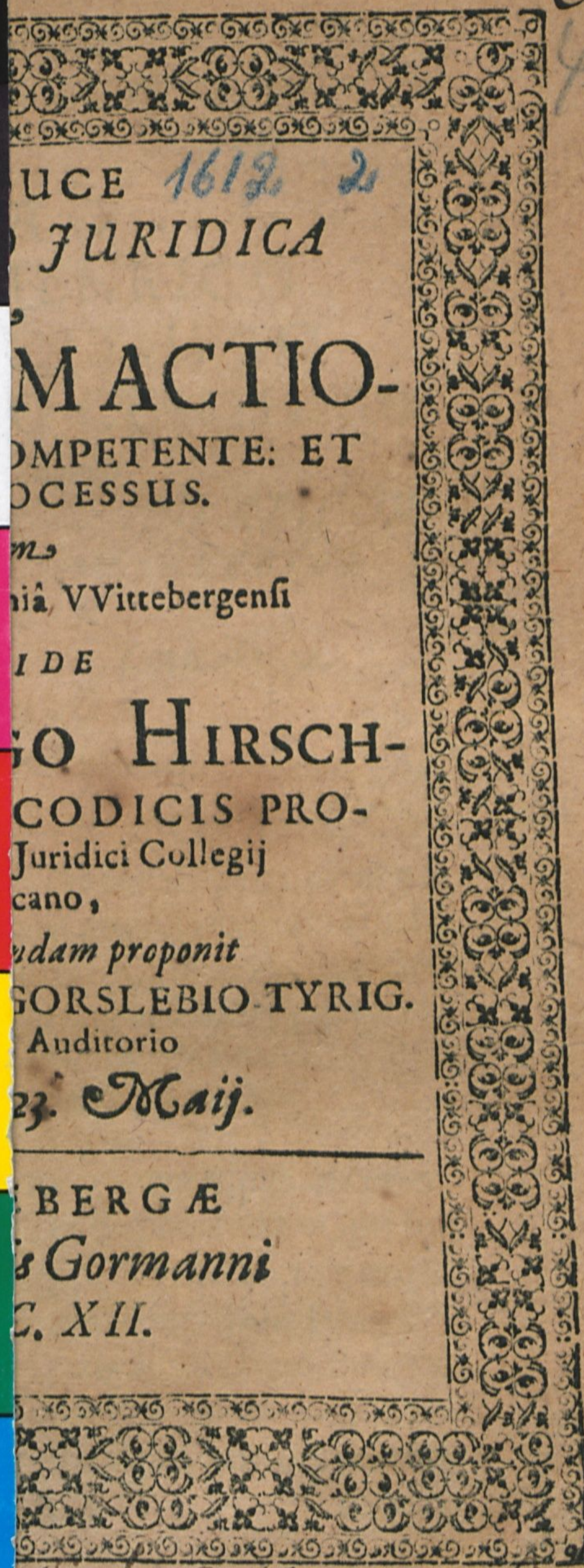

B.I.G.

Farbkarte #13

31.
45

DUCE 1612 2
JURIDICA

MACTIO.
MPETENTE: ET
CESSUS.

niã, VVittebergensi
I DE

GO HIRSCH-
CODICIS PRO-
Juridici Collegij
cano,

udam proponit
GORSLEBIO TYRIG.
Auditorio
23. Maij.

BERG Æ
s Gormanni
C. XII.

*ffrido Reutter amico suo colendo
anchoz, eandemq; ad opponendum*

